Gondozni kell a talajt

A fákat a fagyás és a fertőzések ellen is védeni kell, a földet pedig fel kell lazítani

• A nyár végi betakarításokkal korántsem ér véget a gazdák munkája, hiszen ősszel is rengeteg a tennivaló a földeken, gyümölcsösökben: egyrészt ilyenkor vetik el az őszi gabonát, ugyanakkor a termőföldet, gyümölcsfákat ilyenkor készítik elő a következő szezonra. Az ősszel elvégzendő mezőgazdasági munkálatokat ráadásul nagyban befolyásolja a megelőző hónapok időjárása. Szakértőktől arról érdeklődtünk, hogy mire érdemes ilyenkor figyelni, mit javasolnak az őszi munkálatokkal kapcsolatban.

BARABÁS HAJNAL

A hozzáértőkszámára nem titok, hogy a hatékony mezőgazdasági termelés érdekében hosszú távon kell gondolkodni, nem elég egy-egy szezonra készülni, hiszen a talaj meghálálja a kitartó gondoskodást. Lukács Zsombor, a Hargita Megyei Talajtani és Agrokémiai Hivatal (OSPA) igazgatója ennek megfelelően azt javasolja, legalább háromévente végezzenek a gazdák mélyszántást az őszi időszakban. Mint kiadványunknak kifejtette: ilyenkor ajánlott az átlagosnál legalább fél méterrel mélyebben szántani, és így megmozgatni a talaj szerkezetét, hogy a tömörített réteg feldarabolódjon. „Így a csapadék könnyebben lejut a mélyebb rétegekbe” – magyarázta a szakember.

Ezzel kapcsolatban Lukács Zsombor arra hívta fel a figyelmet, hogy egy hosszú száraz időszak után – mint amilyen idén nyár végén, ősz elején is jellemző volt – a talaj tömörré válik, ahogy ráhajtanak a mezőgazdasági gépekkel az őszi munkálatok során. „Ezért, amikor a szárazságot követően érkezik egy esősebb időszak, akkor az esővíz nem tud leszivárogni a tömörített rétegen át, ezáltal a talaj vízmegtartó képessége romlik. Ráadásul, ha nem jut le a víz a mélyebb rétegekbe, akkor a felső rétegről könnyebben elpárolog” – magyarázta az agrokémiai hivatal vezetője. Ebben az esetben egy újabb szárazság idején nem jut elég nedvesség a növényeknek.

Fontos a gyümölcsfák fertőtlenítése

A gyümölcstermesztésben elvégzendő őszi munkálatok vonatkozásában nem okozott különösebb fennakadást az elmúlt hónapokban jellemző szárazság. „Ilyenkor végzik az őszi takarítást, fertőtlenítést, a szép idő pedig egyenesen kedvezett ennek a munkának” – mutatott rá Székely Csaba nyikómalomfalvi gyümölcstermesztő, akit azért kerestünk meg, hogy beszéljen az őszi munkákról, amelyeket ebben az időszakban kell elvégezni a gyümölcsösökben. A szakértő hangsúlyozta: a fertőtlenítés különösen fontos, hiszen megelőzhető vele a varasodás, a gombásodás és adott esetben a lisztharmat is.

A termesztő arra is felhívta a figyelmet, hogy ajánlott az őszi lombot összeszedni és komposztálni, ha ugyanis a fák tövében hagyják ezeket, fertőzőgóc válhat belőlük. Ilyenkor szokták még levágni a száraz ágakat, a fán maradó sérült ágvégeket pedig érdemes bekenni sebkezelő pasztákkal, mert egy keményebb tél idején a fagyás veszélye fennáll. Az udvarhelyszéki gazdának egyébként egy hektáron 16 éves gyümölcsös ültetvénye van, többnyire almát termeszt, de vannak körte-, szilva-, cseresznye- és meggyfái is. Azonban hosszú évek óta az idei évben volt az egyik leggyengébb a gyümölcstermés a tavaszi kedvezőtlen időjárás miatt, miután a tavalyi év a rekordtermésről maradt emlékezetes – számolt be tapasztalatairól Székely Csaba.

Az őszi munkálatokhoz is kell az eső

Török Jenő, a Hargita Megyei Mezőgazdasági Igazgatóság (APIA) vezetője is a nyár végi, ősz eleji kedvezőtlen időjárást emelte ki. Mint rámutatott: szerencsére szeptember végén esett egy kevés eső, így az őszi gabonát el lehetett vetni, igaz, ez is kevésen múlt, hiszen a talajnak csak a felső 15 centiméteres rétege volt nedves. Október elején is esett egy keveset, ez is segítette valamelyest az őszi mezőgazdasági munkákat. „A tavalyhoz képest az őszi gabonát, azaz az őszi árpát, rozst, tritikálét jobb körülmények között lehetett elvetni, így például az őszi búza is szépen kikelt idén” – jegyezte meg az igazgató. Hozzátette, a cukorrépának is kedvezett ez a időjárás, a terményt már elkezdték betakarítani. A visszafogott mértékű esőzés azonban csak a talaj felső rétegeit érte el, ezért már nagyon várták a gazdák a nagyobb mennyiségű „égi áldást”.

A kiadósabb csapadékra az őszi szántás elvégzése miatt is nagy szükség volt. „A hosszú szárazság miatt olyan rögössé vált a föld, hogy alig lehetett megszántani” – magyarázta az intézményvezető. Török Jenő rámutatott: Hargita megyében a területek jó részét már megszántották, és az őszi elvetnivaló is javarészt a földbe került. Idén egyébként a tavalyhoz képest nagyobb mennyiségű őszi búzát vetettek el, legalább tíz százalékkal többet. Ebben az időszakban ugyanakkor még zajlik egyes termények betakarítása, például nagy százalékban betakarították már a szemes kukoricát, az utóbbi időszak szárazsága kedvezett ennek a tevékenységnek, könnyebben rá lehetett hajtani a földekre a mezőgazdasági gépekkel, ráadásul a termény szárításával sem kellett annyit bajlódni.

Török Jenő emlékeztetett: tavaly még az ideinél is szárazabb volt az évszak, nehezen kelt ki az őszi gabona. Az idei október végi adatok szerint egyébként 13 500 hektár őszi búzát, 500 hektár rozst, 750 hektár tritikálét, 650 hektár árpát, 8 hektár repcét vetettek el, valamint 2 hektár fokhagymát ültettek. A csapadékmentes ősz ellenére összességében közepesen jó lett az idei termés, vélte a mezőgazdasági igazgatóság Hargita megyei vezetője. A gyümölcsösökkel kapcsolatban egyébként Török Jenő azon az állásponton van hogy a szárazság azokat nem befolyásolta különösebben.

Mélyszántás. A jó gazda számára meghálálja a föld a talajgondozást

▲ KÉPÜNK ILLUSZTRÁCIÓ. FOTÓ: GÁBOS ALBIN

> **Egy hosszú száraz periódus után – mint amilyen az elmúlt időszak volt – a talaj tömörré válik, ahogy ráhajtanak a mezőgazdasági gépekkel, ezért az esővíz nem tud leszivárogni a mélyebb rétegekbe.**